

Trešdiena, 2016. gada 23. novembra

P8_TA(2016)0439

“Bāzele III” vienošanās finalizācija**Eiropas Parlamenta 2016. gada 23. novembra rezolūcija par “Bāzele III” vienošanās finalizāciju (2016/2959(RSP))**

(2018/C 224/06)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā G20 valstu sanāksmēs pieņemtos pēckrīzes secinājumus,
- ņemot vērā G20 valstu finanšu ministru un centrālo banku vadītāju 2016. gada 27. februāra sanāksmē pieņemto paziņojumu presei,
- ņemot vērā G20 valstu finanšu ministru un centrālo banku vadītāju 2016. gada 14. un 15. aprīļa sanāksmē pieņemto paziņojumu presei,
- ņemot vērā G20 valstu finanšu ministru un centrālo banku vadītāju 2016. gada 23. un 24. jūlija sanāksmē pieņemto paziņojumu presei,
- ņemot vērā G20 valstu vadītāju 2016. gada 4. un 5. septembra sanāksmē pieņemto paziņojumu presei,
- ņemto vērā Bāzeles Banku uzraudzības komitejas (BCBS) ziņojumus G20 valstu vadītājiem, kuros sniegta jaunākā informācija par saskaņotās reformu programmas īstenošanu, un jo īpaši BCBS 2015. gada novembra ziņojumu G20 valstu vadītājiem “Pēckrīzes reformu finalizēšana: atjauninājums”⁽¹⁾,
- ņemot vērā BCBS 2016. gada 6. aprīļa konsultatīvo dokumentu par Bāzele III regulējuma par sviras rādītāja satvaru pārskatīšanu, 2016. gada 24. marta konsultatīvo dokumentu “Kreditriskā svērto aktīvo variācijas mazināšana — ierobežojumi attiecībā uz iekšējo modeļu pieeju izmantošanu” un 2015. gada 10. decembra konsultatīvo dokumentu par standartizētās pieejas attiecībā uz kreditrisku pārskatīšanu,
- ņemot vērā BCBS 2016. gada oktobra diskusiju dokumentu un konsultatīvo dokumentu par grāmatvedības uzskaites regulējumu,
- ņemot vērā BCBS 2016. gada oktobra standartu attiecībā uz TLAC (kopējā zaudējumu absorbcijas spēja) holdingiem — grozījumi Bāzeles III standartā par kapitāla definīciju⁽²⁾,
- ņemot vērā Eiropas Sistēmisko risku kolēģijas (ESRK) 2016. gada jūlijā publiskoto ES nebanku kreditēšanas aktivitāšu pārraudzības dokumentu,
- ņemot vērā Eiropas Banku iestādes (EBI) veikto spriedzes testu rezultātus, kas tika publicēti 2016. gada 29. jūlijā,
- ņemot vērā Padomes 2016. gada 12. jūlija secinājumus par pēckrīzes Bāzeles reformu finalizēšanu⁽³⁾,
- ņemot vērā SVF 2016. gada ziņojumu par finanšu stabilitāti pasaulē,

⁽¹⁾ <http://www.bis.org/bcbs/publ/d344.pdf>.⁽²⁾ <https://www.bis.org/bcbs/publ/d387.htm>.⁽³⁾ <http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2016/07/12-conclusions-banking-reform/>.

Trešdiena, 2016. gada 23. novembra

- ņemot vērā 2016. gada 10. marta rezolūciju par banku savienību — 2015. gada ziņojums ⁽¹⁾,
 - ņemot vērā 2016. gada 19. janvāra rezolūciju par ES finanšu pakalpojumu regulējuma izvērtēšanu un jauniem uzdevumiem — efektīvāka un lietderīgāka ES finanšu nozares regulējuma un kapitāla tirgu savienības satvara ietekme un virzība uz šī satvara izveidi ⁽²⁾,
 - ņemot vērā 2016. gada 12. aprīļa rezolūciju par ES lomu starptautisko finanšu, monetāro un regulatīvo iestāžu un institūciju satvarā ⁽³⁾,
 - ņemot vērā Parlamenta Ekonomikas un monetārās komitejas vajadzībām sagatavoto pētījuma “Eiropas Savienības loma starptautiskajos ekonomikas forumos” — rakstu Nr. 5: “BCBS”,
 - ņemot vērā viedokļu apmaiņu ar BCBS ģenerāļsekretāru *Bill Coen*, VUM Uzraudzības valdes priekšsēdētāju *Danièle Nouy*, Uzraudzības valde, EBI priekšsēdētāju *Andrea Enria* un ar Eiropas Komisijas priekšsēdētāja vietnieku Valdi Dombrovski par Bāzele III/Bāzele IV vienošanās finalizāciju,
 - ņemot vērā Komisijas paziņojumu par Bāzeles komiteju veikto pārskatu par standartizēto pieeju kredīriskam un pēc tam 2016. gada 6. jūlijā notikušo viedokļu apmaiņu ar priekšsēdētāja vietnieku *J. Katainen*,
 - ņemot vērā jautājumu Komisijai par Bāzele III vienošanās finalizāciju (O-000136/2016 – B8-1810/2016),
 - ņemot vērā Ekonomikas un monetārās komitejas rezolūcijas priekšlikumu,
 - ņemot vērā Reglamenta 128. panta 5. punktu un 123. panta 2. punktu,
- A. tā kā noturīga un labi kapitalizēta banku sistēma ir priekšnoteikums, lai saglabātu finanšu stabilitāti, nodrošinātu atbilstīgus aizdevumus reālajai ekonomikai visā tās ciklā, un veicinātu ekonomikas izaugsmi;
- B. tā kā G20 valstu vadītāji pēc finanšu krīzes vienojās īstenot visaptverošu reformu programmu ar mērķi uzlabot starptautisko banku regulatīvos standartus, tostarp arī prudenciālās prasības;
- C. tā kā BCBS izstrādā starptautiski saskaņotus prudenciālo prasību minimālos standartus attiecībā uz lielām bankām, kas darbojas starptautiskā mērogā; tā kā BCBS uzrauga un izvērtē to, kā tiek īstenoti šie vispārējie standarti un iesniedz ziņojumu G20; tā kā tās norādījumi ir svarīgs instruments, lai visā pasaulē novērstu regulējuma sadrumstalošanos;
- D. tā kā Eiropas Savienība saskaņā ar Kapitāla prasību regulu (CRR) un Kapitāla prasību direktīvā (CRD IV) īstenoja starptautiski saskaņotus standartus, lai arī pielāgojot tos ES finansēšanas vajadzībām, piemēram, attiecībā uz MVU atbalsta faktoru, un pieļaujot zināmu elastību; tā kā ES ir nolēms, ka šie standarti ir piemērojami visām bankām, nevis tikai lielākajām, starptautiski aktīvām bankām, bet tikmēr dažu ārpus Eiropas esošu valstu jurisdikcijā tos piemēro tikai ar lielākajām bankām; tā kā svarīgi panākt progresu starptautiski vienlīdzīgu konkurences apstākļu nodrošināšanā; tā kā ir paredzams, ka Komisija nāks klajā ar priekšlikumu tiesību aktam par CRR/CRD IV pārskatīšanu, lai turpinātu īstenot vienošanos par Bāzeles regulējuma pārskatīšanu;
- E. kā prudenciālās prasības bankām ir savstarpēji saistītas un papildina citas regulatīvās prasības, piemēram, kopējo zaudējumu absorbcijas spēju (TLAC) un centrālā mijieskaita obligātu izmantošanu attiecībā uz atvasinātiem instrumentiem; tā kā tiesiskais regulējums, kas reglamentē ES banku nozari, pēdējos gados ir būtiski uzlabojusies, it īpaši saistībā ar banku savienības izveidi;

⁽¹⁾ Pieņemtie teksti, P8_TA(2016)0093.

⁽²⁾ Pieņemtie teksti, P8_TA(2016)0006.

⁽³⁾ Pieņemtie teksti, P8_TA(2016)0108.

Trešdiena, 2016. gada 23. novembra

- F. tā kā finansiālo stabilitāti un izaugsmi nosakošajam satvaram vajadzētu būt visaptverošam un līdzsvarotam, lai aptvertu dinamisko uzraudzības praksi un nekonzentrētos tikai uz statistisku regulējumu, kas galvenokārt attiecas uz kvantitatīvajiem aspektiem;
- G. tā kā dati liecina par pagātnē novērotām pārmērīgām riska pakāpes svārstībām un "stratēģisku riska modelēšanu" nolūkā samazināt banku kapitāla prasības un valstu uzraudzības iestāžu grūtībām, novērtējot iekšējos modeļus, kas veicināja finanšu krīzi;
- H. tā kā banku uzņēmējdarbības dažādiem modeļiem paredzēto prudenciālo prasību īstenošana var ievērojami atšķirties gan apjoma, gan sarežģītības ziņā, padarot pieeju "viens izmērs der visiem" neefektīvu un nesamērīgi apgrūtināšu, jo īpaši daudzām mazām, vietējā līmenī strādājošām, mazāk sarežģītām un savstarpēji saistītām bankām, kā arī to regulatoriem un uzraudzības iestādēm; tādēļ ir nepieciešama atbilstoša proporcionālitate un elastība;
- I. tā kā BCBS patlaban apspriež papildu izmaiņas banku prudenciālajā sistēmā saistībā ar kredītrisku un operacionālo risku; tā kā šīs reformas ir vērstas uz to, lai palielinātu kredītriskam paredzēto standartizēto pieeju riska jutīgumu un robustumu, papildu ierobežojum attiecībā uz iekšēji modelētu pieeju un sviras rādītāju modeļa finalizēšanu, un iespējamo minimālo kapitāla daudzumu, pamatojoties uz standartizētu pieeju;
- J. tā kā lielākā daļa ASV finanšu iestāžu izmanto standartizēto pieeju attiecībā uz kredītrisku novērtējumiem, savukārt ES daudzas lielas un vidējas bankas izmanto iekšējos modeļus;
- K. tā kā standartizētās pieejas atbilstoša pārskatīšana un proporcionālitates principa ievērošana ir galvenie faktori, lai BCBS standarts varētu darboties attiecībā uz mazām bankām, kuras ir galvenās tā izmantotājas;
- L. tā kā G20 valstis ir norādījušas, ka, veicot pašreizējo pārskatīšanu, nevajadzētu ievērojami palielināt vispārējās kapitāla prasības, un dalībvalstis atkārtoti pauda šo viedokli ECOFIN padomes 2016. gada jūlija sanāksmē;
- M. tā kā Eiropas bankām regulatori tagad regulāri veic sistēmiskos spriedzes testus, un šo testu rezultāti tiek publiskoti;
- N. tā kā ārpus ES esošu jurisdikciju pārstāvji, piemēram, Japāna, ir paiduši bažas saistībā ar pieaugošo spiedienu uz kapitāla piesaisti un arvien lielākajām atbilstības izmaksām, kas rodas, nodrošinot atbilstību šiem jaunajiem standartiem;
- O. kā BSBC lēmumiem nav juridiska spēka, un, lai tie varētu darboties ES, tie jātransponē saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru; tā kā ne visas valstu kompetentās iestādes ir pārstāvētas BCBS, bet ECB un VUM ir pilntiesīgi locekļi, un Komisija un EBI ir novērotājas,
1. uzsver, cik liela nozīme ir stabiliem pasaules standartiem un principiem attiecībā uz banku prudenciālo regulējumu, un atzinīgi vērtē BCBS pēc krīzes šajā jomā paveikto darbu;
 2. atkārtoti apstiprina, ka bankām ir jābūt labi kapitalizētām, lai atbalstītu reālo ekonomiku, mazinātu sistēmisko risku un nepieļautu, ka banku glābšanā atkārtoti ir jāiegulda milzīgi līdzekļi, kā tas tika pieredzēts šīs krīzes laikā; uzsver, ka nebanku kredītēšanas aktivitātēm ir nepieciešams atbilstošs regulējums, lai nodrošinātu godīgu konkurenci un finanšu stabilitāti;

Trešdiena, 2016. gada 23. novembra

3. uzsver, ka, pretēji citām jurisdikcijām, bankām ir būtiska loma Eiropas ekonomikas finansēšanā, un, visticamāk, arī turpmāk tās būs galvenais finansējuma avots mājāsaimniecībām un uzņēmumiem, jo īpaši MVU; uzsver, ka ES likumdošana vienmēr ir centusies to atspoguļot (piemēram, izmantojot MVU atbalsta faktoru), un tai būtu jāturpina to darīt (piemēram, pagarināt un paplašināt atbalsta faktoru); tomēr atzīst, ka ir svarīgi dažādot finansējuma avotus Eiropas ekonomikā, un šajā sakarībā atzinīgi vērtē pašlaik notiekošo darbu saistībā ar kapitāla tirgu savienību;
4. ņem vērā darbu, ko veic BCBS, lai finalizētu Bāzeles III regulējumu, ar kuru paredzēts palielināt svērtā riska kapitāla regulējuma vienkāršību un konvergenci nolūkā novērst riska svērto aktīvu pārmērīgas svārstības un vienādiem riskiem piemērot vienādus noteikumus; uzsver, ka ir nepieciešama lielāka pārredzamība un pārskatatbildība, lai paaugstinātu BCBS apspriežu leģitimitāti un ar tām saistīto atbildību; atzinīgi vērtē BCBS ģenerāļsekretāra uzstāšanos ECON komitejā un mudina turpināt šo dialogu;
5. uzsver, ka pašreizējās pārskatīšanas laikā būtu jāievēro Centrālo banku vadītāju un uzraugu grupas (GHOS) paziņotais princips būtiski nepalielināt vispārējās kapitāla prasības, vienlaikus stiprinot Eiropas banku vispārējo finansiālo stāvokli;
6. uzsver, ka otrs un vienlīdz svarīgs princips, kas būtu jāievēro pārskatīšanas laikā, ir veicināt vienlīdzīgus konkurences apstākļus pasaules līmenī, samazinot — nevis palielinot — atšķirības starp dažādām jurisdikcijām un banku modeļiem, un nepamatoti nesodot ES banku modeli;
7. pauž bažas par to, ka BCBS projektu agrīnā analīze liecina, ka reformu kopums tā pašreizējā stadijā varētu būt pretrunā šiem diviem iepriekš minētajiem principiem; aicina BCBS attiecīgi pārskatīt savus priekšlikumus un aicina ECB un VUM nodrošināt to ievērošanu jaunā standarta pabeigšanas un uzraudzības posmā;
8. uzsver, ka šāda pieeja būtu lietderīga, lai nodrošinātu jaunā standarta saskaņotu īstenošanu, Eiropas Parlamentam darbojoties kā vienam no likumdevējam;
9. atgādina, ka proporcionalitātes princips ir jāvērtē ne tikai saistībā ar reglamentēto iestāžu lielumu, bet arī jāuzskata par taisnīgu līdzsvaru starp katrai ieinteresēto personu grupai paredzētā regulējuma izmaksām un ieguvumiem;
10. aicina uz dialogu un paraugprakses apmaiņu starp regulatoriem attiecībā uz to, kā piemērot proporcionalitātes principu, kas jānosaka gan ES, gan starptautiskā līmenī;
11. aicina BCBS rūpīgi un vispusīgi izvērtēt jauno reformu kvalitatīvo un kvantitatīvo ietekmi, ņemot vērā to ietekmi uz dažādām jurisdikcijām un dažādiem banku darbības modeļiem, pirms šis standarts tiek pieņemts Komitejā; uzskata, ka, veicot šo novērtējumu, būtu jāņem vērā Komitejas iepriekš ieteiktās reformas; aicina BCBS veikt vajadzīgos pielāgojumus, ja šīs analīzes laikā veidojas nelīdzsvarotība;
12. atgādina, cik svarīga ir uz risku balstīta pieeja regulējumam, piemērojot vienādus noteikumus tādiem pašiem riskiem, vienlaikus uzsverot nepieciešamību mazināt regulējuma arbitrāžas apjomu un pārmērīgas svārstības riska svērtajiem aktīviem; aicina BCBS saglabāt prudenciālā regulējuma jutīgumu pret riskiem, tostarp nodrošinot, ka, pārskatot standartizēto pieeju un uz iekšējiem reitingiem balstītās pieejas (IRBA) piemērošanas apjomu, tiek novērsti regulējuma arbitrāžas riski, kā arī ņemta vērā dažādu finansējuma veidu, piemēram, nekustamā īpašuma kreditēšanas, infrastruktūras finansēšanas un specializēto aizņēmumu, specifika, un novēršot nesamērīgu ietekmi uz reālo ekonomiku; šajā sakarā pauž bažas par potenciālo ietekmi, ko uz reālo ekonomiku varētu atstāt ierosinājums noteikt izejošā kapitāla minimālos līmeņus (*output floors*);

Trešdiena, 2016. gada 23. novembra

13. aicina Komisiju rūpīgi un vispusīgi izvērtēt neseno un jauno reformu kvalitatīvo un kvantitatīvo ietekmi, tostarp arī ietekmi uz reālās ekonomikas finansēšanu Eiropā un uz paredzētajiem Eiropas tiesību aktu projektiem, piemēram, par kapitāla tirgu savienību; aicina Komisiju izmantot secinājumus, kas izriet no uzaicinājuma iesniegt liecības un no darba saistībā ar finanšu pakalpojumu regulējuma pirmās analīzes novērtējumu, kurš ir jāpabeidz līdz 2016. gada beigām; aicina Komisiju pārliecināties, ka jaunie BCBS priekšlikumi vai to īstenošana nav pretrunā ar šīm iniciatīvām; uzsver, ka šis novērtējums nedrīkst apdraudēt līdzšinējos likumdošanas sasniegumus un to nevajadzētu uzvert kā aicinājumu mazināt regulējumu;
14. prasa, lai, nosakot sviras rādītāju, pilnībā tiktu ņemtas vērā prasības attiecībā uz atvasināto produktu centrālā mijieskaita pilnvarošanu ar mērķi veicināt centrālā mijieskaita izmantošanu;
15. atgādina, ka gan ietekmes novērtējumos, gan standartu kalibrēšanā ir pienācīgi jāņem vērā Eiropas banku darbības modeļu specifika, tirgi, kuros tie darbojas, iestāžu dažādie lielumi un atšķirīgie riska profili, lai saglabātu nepieciešamo Eiropas banku nozares daudzveidību un ievērotu proporcionalitātes principu; aicina Komisiju ņemt vērā visus šos principus, nosakot īstenošanas apjomu un pārveidojot BCBS priekšlikumus ES tiesību aktos;
16. uzsver to, cik svarīga nozīme ir Eiropas un valstu banku uzraudzības iestādēm, nodrošinot ES uzraudzības konvergenci, ņemot vērā proporcionalitātes principu un noteikumu atbilstību dažādiem banku darbības modeļiem; uzsver, cik svarīga ir uzticama un salīdzināma informācija par situāciju uzraudzītajās iestādēm, lai šo darbu varētu veikt efektīvi un ticami; uzsver, ka būtu jā saglabā tiesības izmantot iekšējos modeļus; aicina VUM un EBI turpināt savu uzraudzības darbu, lai nodrošinātu iekšējo modeļu konsekventu īstenošanu un lai to jauda adekvāti atspoguļotu banku uzņēmējdarbības modeļu riskus, uzlabotu konvergenci šo modeļu trūkumu novēršanā un vajadzības gadījumā ierosinātu izmaiņas;
17. atgādina par bankām izvirzīto prudenciālo prasību mijiedarbību ar citiem galvenajiem banku standartiem, piemēram, ieviešot ES TLAC standartu un saskaņojot to ar Banku atveseļošanas un noregulējuma direktīvā paredzētajām MREL prasībām, kā arī tuvākajā nākotnē piemērojot SFPS 9. grāmatvedības standartu un banku savienības regulējumu; tādejā uzsver, ka, apsverot prudenciālā regulējuma reformas, būtu jāņem vērā visi šie dažādie elementi, kā arī to atbilstošā un kombinētā ietekme;
18. atgādina, ka vairākas lielākās ES bankas pēdējos gados ir izmaksājušas akcionāriem dividendes, kaut arī tās joprojām ir būtiski nepietiekami kapitalizētas un nav konsekventi sakārtojušas savu bilanci;
19. prasa Komisijai saistībā ar vismazāk riskantajiem banku darbības modeļiem par prioritāru uzskatīt darbu ar mazajām bankām (*small banking box*) un paplašināt šo darbu, veicot novērtējumu par iespējamību nākotnē izveidot tiesisko regulējumu, kas sastāvētu no vienkāršākiem, atbilstošākiem un samērīgākiem uzraudzības noteikumiem, kuri būtu pielāgoti dažādiem banku darbības modeļu veidiem;
20. uzsver, cik svarīgi ir BCBS darbā iesaistīt Komisiju, Eiropas Centrālo banku un Eiropas Banku iestādi un BCBS diskusijās nodrošināt pārredzamu un vispusīgu jaunāko informāciju par attīstības gaitu; aicina ECOFIN sanāsmēs uzsvērt šo iestāžu iesaistīšanas būtisko nozīmi un palielināt atbildību pret Eiropas Parlamenta ECON komiteju, regulāri sniedzot norādījumus diskusijās iesaistītajiem ES pārstāvjiem;
21. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Komisijai.